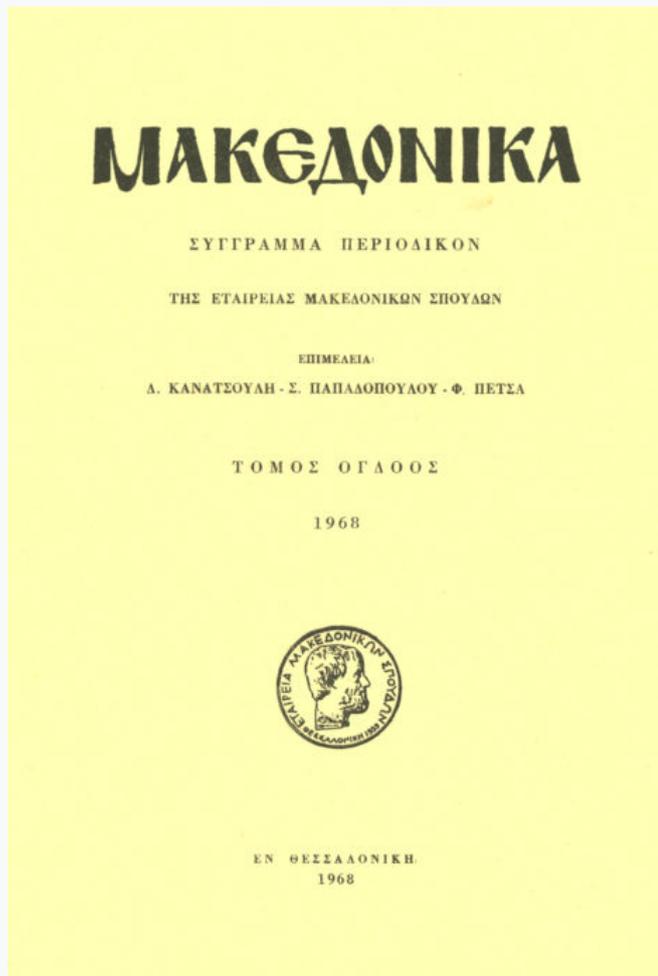

Μακεδονικά

Vol 8, No 1 (1968)

Αλεξάνδρου Δ. Ζάννα, Αναμνήσεις από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η παλινόστησις των ομήρων της Ανατολικής Μακεδονίας

Χαράλαμπος Κ. Παπαστάθης

doi: [10.12681/makedonika.318](https://doi.org/10.12681/makedonika.318)

Copyright © 2014, Χαράλαμπος Κ. Παπαστάθης

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Παπαστάθης Χ. Κ. (1968). Αλεξάνδρου Δ. Ζάννα, Αναμνήσεις από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η παλινόστησις των ομήρων της Ανατολικής Μακεδονίας. *Μακεδονικά*, 8(1), 416. <https://doi.org/10.12681/makedonika.318>

και άρματολούς, πού στη Μακεδονία κινούνται σέ άφθονα ένδιαιτήματα. Τη δράση τής 'Εκκλησίας και κλεφτουργιάς συμπλήρωνε ή οικονομική και πνευματική δραστηριότητα τών κοινοτήτων, χάρη και στη σημαντική βοήθεια τών πολυαριθμών Μακεδόνων μεταναστών τής Κ. και 'Α. Εύρώπης και τών μεγάλων πόλεων τής όθωμανικής αυτοκρατορίας. Οί παραμονές του 21 βρήκαν τη Μακεδονία σέ όργανο οικονομικής άνθήσεως και φιλευλευθέρου φρονήματος. Δέν είναι άλλωστε τυχαίο ότι οί περισσότεροι σύντροφοι του Ρήγα είναι Μακεδόνες και ότι σημαντική ή δράση τής Φιλικής 'Εταιρείας στη Μακεδονία, άν μάλιστα προσμετρήσουμε και τη συμβολή τών Μακεδόνων Φιλικών του έξωτερικού.

Τό κείμενο του κ. Παπαδοπούλου χαρακτηρίζεται από τη μεθοδολογία τής δομής και τό θελκτικό ύφος του.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

'Α λ ε ξ ά ν δ ρ ο υ Δ. Ζ ά ν ν α, 'Αναμνήσεις από τόν Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. 'Η παλινοστήσις τών όμήρων τής 'Ανατολικής Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 1968, 8ον, σελ. 52. ['Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, Μακεδονική Λαϊκή Βιβλιοθήκη, άριθμ. 19].

Μετά την άνευ όρων παράδοση τής ήττημένης Βουλγαρίας τόν Σεπτέμβριο του 1918, ό 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός ανέλαβε, χάρη στις έντονας προσπάθειες τής 'Ελλης 'Αδοσίδου και Πηνελόπης Δέλτα, τό δύσκολο έργο τής ύποδοχής και περιθύμσεως τών όμήρων από τά βουλγαρικά στρατόπεδα. 'Ο 'Αλ. Ζάννας, νεαρός τότε άξιωματικός τής άεροπορίας, είχε την τύχη να συνοδεύσει στό δεύτερό τους ταξίδι στην 'Αν. Μακεδονία και Θράκη και επί πλέον Βουλγαρία μέχρι Σόφια, την 'Ελλη 'Αδοσίδου και Πηνελόπη Δέλτα για νά ύποδεχθούν τούς όμήρους, νά διαπιστώσουν τις συνθήκες διαβίωσης και παλινοστήσεώς τους καθώς και την κατάσταση πού επικρατούσε για τόν άμαχο πληθυσμό. Τό ταξίδι αυτό δέν συμμερίστηκε μέχρι τέλους ή Π. Δέλτα γιατί άρρώστησε και άναγκάστηκε νά γυρίσει στην 'Αθήνα.

Οί άναμνήσεις του συγγρ., πού δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά στην εφημερίδα «Θάρρος» τής Δράμας τό 1955, διακρίνονται για τό θελκτικό τους ύφος, πού πίσω από τη γοητεία του παρουσιάζονται άνάγλυφα οί άφάνταστες δυσχέρειες τής άποστολής, τά μύρια έμπόδια τής από τά βουλγαρικά στρατεύματα πού κατείχαν άκόμη τη Δ. Θράκη, ή άπερίγραπτη τραγωδία τών όμήρων και τών γυναικοπαίδων και ή γενναιότητα τών δύο γυναικών πού ή αυτοθυσία και ό ήρωϊσμός τους έσωσαν χιλιάδες 'Ελληνες από βέβαια έξολόθρευση.

Τό βιβλίο κλείνει με σημείωμα τής 'Ελλης 'Αδοσίδου σχετικό με την άποστολή της και την προσωπικότητα του 'Αλ. Ζάννα.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ Κ. ΠΑΠΑΣΤΑΘΗΣ

Ν. Π. Δ ε λ ι α λ ή, Συμβολαί εις την 'Εκκλησιαστικήν 'Ιστορίαν τής Κοζάνης, Ε' — Τά χαλκά άντικείμενα τής 'Εκκλησίας του 'Αγίου Νικολάου Κοζάνης, ΣΤ' — Τά οικονομικά τής 'Εκκλησίας του 'Αγίου Νικολάου Κοζάνης τών ετών 1782-1802 (άνάπτυπον εκ του Γ'-Δ' τόμου τής «Οικοδομής»), 'Επετηρίδος τής 'Ιερās Μητροπόλεως Σερβίων και Κοζάνης), 'Εν Κοζάνη 1964, 8ον, σελ. 94 + 4 φωτογραφίαί.

Μέ δεξιοτεχνία, στην όποία μās έχει συνηθίσει ό κ. Δελιαλής, παρουσιάζονται στην